

मका

केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, व
विकास कार्यक्रम (Integrated Scheme of
Oilseed, Pulses, Oilpalm and
Maize-ISOPOM) सन २००६-०७ मध्ये
राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:- आयएसओपी १६०६/सीआर १५/४अ,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२,
दिनांक - १२ जून, २००६.

वाचा -

- १) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक:-१४-१/२०६-सीए-२,
दिनांक :- १३ व १७ एप्रिल, २००६.
- २) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. आयएसओपी १६०५/सीआर ७३/४ अ, दि. २९ जून, २००५
व १९ ऑगस्ट, २००५ व २२ डिसेंबर, २००५
- ३) शासन परिपत्रक वित्त विभाग, क्र. खर्चनि-१००६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दिनांक २०/४/०६.
- ४) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग, अंदाज १००६/प्र.क्र. ४४/२-अ, दिनांक ६/६/२००६.

प्रस्तावना :-

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय गळीतधान्य उत्पादन कार्यक्रम, राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम व गतीमान मका विकास कार्यक्रम राज्यात सन १९९५-९६ पासून राबविण्यात येत आहेत. सन २००४-०५ पासून हे सर्व कार्यक्रम एकत्रित करून केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य कडधान्य तेलपाम व मका विकास कार्यक्रम (**Integrated Scheme of Oilseed, Pulses, Oilpalm and Maize-ISOPOM**) ही योजना, तेलपाम घटक वगळता अन्य घटकांसाठी राज्यात राबविण्यात येत आहे. या योजनेच्या निधीत केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ७५:२५ असे आहे. सदर योजना सन २००५-०६ मध्ये राबविण्यास संदर्भाधीन दि. २९ जून, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली होती. याकरीता केंद्र व राज्य हिश्याकरिता अनुक्रमे रु. १९.७१ कोटी व रु. ६.८० कोटी असा एकूण रु. २६.५१ कोटी निधी मंजूर व वितरित करण्यात आला होता. तसेच मार्च, २००६ अखेर केंद्र शासनाने रुपये ९.८९ कोटी अतिरिक्त निधी वितरित केला. दि. १/४/२००६ रोजी रु. १०.२४ कोटी केंद्र हिश्याचा निधी अर्खर्चित राहीला आहे.

केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या संदर्भाधीन दि. १३ एप्रिल, २००६ च्या पत्रान्वये सन २००६-०७ मध्ये केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, तेलपाम व मका विकास कार्यक्रम (**Integrated Scheme of Oilseed, Pulses, Oilpalm and Maize-ISOPOM**) राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. याकरीता केंद्र शासनाने रु. १८५०.०० लाख (रु. अठरा कोटी पन्नास लाख फक्त) मंजूर केले आहेत. तसेच दि. १/४/२००६ रोजी अर्खर्चित असलेल्या रुपये १०२४.०० लक्ष निधी पैकी मार्च, २००६ मध्ये वितरित केलेल्या रु. ९८९.०० लक्ष निधी सन

२००६-०७ मध्ये खर्च करण्यास देखील मान्यता दिली आहे. केंद्र शासनाने दिलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार हा कार्यक्रम राज्यात सन २००६-०७ मध्ये राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २००६-२००७ या वर्षासाठी केंद्र शासनाने त्यांचे संदर्भाधीन पत्र दिनांक १३ एप्रिल, २००६ अन्वये केंद्र पुरस्कृत **आयसोपाम** योजनेतर्गत एकात्मिक गळीत धान्य, कडधान्य व मका विकास कार्यक्रम राबविण्यास **रु.१८५०.०० लाख (रुपये अठरा कोटी पन्नास लाख फक्त)** कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. दि. १/४/२००६ रोजी या योजनेचा असलेला अखर्चित निधी रु. ९८९.०० लाख (रु. नऊ कोटी एकोणनव्वद लाख फक्त) सन २००६-०७ या वर्षात खर्च करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार या योजनेकरीता केंद्र शासनाचा एकूण रु.२८३९.०० लाख (रु. अठ्ठावीस कोटी एकोणचाळीस लाख फक्त) निधी सन २००६-०७ करीता मंजूर आहे. केंद्र शासनाची ही मान्यता लक्षात घेवून केंद्र पुरस्कृत **आयसोपाम** योजनेतर्गत एकात्मिक गळीत धान्य, कडधान्य व मका विकास कार्यक्रम सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यास व या करीता एकूण **रु. ३७८५.०० लाख (रुपये सदतीस कोटी पंच्याऐशी लाख फक्त)** कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. या मंजूर निधीमध्ये केंद्र शासनाचा ७५ टक्के हिस्सा रु.२८३९.०० लाख (रु. अठ्ठावीस कोटी एकोणचाळीस लाख फक्त) व राज्य शासनाचा २५ टक्के हिस्सा **रु.९४६.०० लाख (रुपये नऊ कोटी शेहेचाळीस लाख फक्त)** एवढा राहील.

२. केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधीन दि.१३ एप्रिल, २००६ च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सन २००६-०७ मध्ये एकात्मिक गळीत धान्य, कडधान्य व मका विकास कार्यक्रम राबविण्यात यावा. तसेच या योजनेकरीता केंद्रीय कृषि मंत्रालयाने त्यांच्या पत्र क्र.१४-३/०४/CA-II(KB) दि.२३ डिसेंबर, २००४ अन्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे कार्यक्रमांची अंमलबजावणी होईल याची दक्षता घेण्यात यावी. सन २००६-०७ मध्ये उत्पादनाकरीता खालीलप्रमाणे उद्घोष्ट राज्याला देण्यात आले आहे.

१) गळीतधान्य - ३१.७२१ लाख टन २) कडधान्य- २२.४० लाख टन ३) मका ५.३७ लाख टन

३. वरील उद्घोष्ट गाठण्याकरीता एकात्मिक गळीत धान्य, कडधान्य व मका विकास कार्यक्रमाची बाबनिहाय भौतिक व आर्थिक उद्घोष्टे आणि अनुदानाचा दर सोबतच्या परिशिष्ट १ मध्ये दर्शविण्यात आला आहे. या कार्यक्रमाच्या उद्घोष्ट पुर्तीसाठी **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे** यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्घोष्टनिहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांना निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी पुढील प्रमुख बाबी अंतर्भूत करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

- लाभार्थी निवडताना लहान व सिमांतिक शेतकरी, अनुसूचित जाती व जमाती व महिला लाभार्थी यांना प्राधान्य देण्यात यावी.
- मंजूर निधीपैकी २२.५० टक्के निधी अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीसाठी खर्च करण्यात यावा. याबाबतच्या नोंदी स्वतंत्रपणे ठेवण्यात याव्यात.

- iii) योजनेची अंमलबजावणी अधिक प्रभावी व परिणामकारकरित्या होण्याच्या दृष्टीने या योजनेंतर्गत प्रकल्पाधारीत विकास/विस्तार कार्यक्रम (Projectised Development/Extension Approach) राबविण्यात यावा.
- iv) प्रत्येक जिल्ह्याचा विस्तार व फलोत्पादन आराखडा तयार करण्यात येत आहे. त्यामध्ये या योजनेचा अंतर्भाव गरजेनुसार ठेवण्यात यावा.
- v) या योजनेचे मुल्यमापन त्रयस्थ यंत्रणेकडून (Third Party Evaluation) करून घ्यावे.
- vi) वैयक्तीक लाभार्थी निवडताना महिला लाभार्थींना प्राधान्य देण्यात यावे. असे लाभार्थी उपलब्ध नसल्यास, इतर लाभार्थींची निवड करण्यात यावी.
- vii) सन २००५-०६ मध्ये लाभ घेतलेल्या व २००६-०७ मध्ये वैयक्तीक लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी तालुका कार्यालये/पंचायत समिती/जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी तसेच ती यादी इंटरनेटवर देखील देण्यात यावी.
४. या कार्यक्रमासाठी वरील मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे** यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच मंजूर निधीचे जिल्हा निहाय वितरण करण्यास **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे** यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. वित्त विभागाच्या संदर्भाधिन दिनांक २० एप्रिल, २००६ च्या परिपत्रकात नमूद केल्यानुसार या योजनेचा खर्च मासिक कॅश फ्लो च्या मर्यादेत राहिल याची दक्षता घेण्याची जबाबदारी संचालक, (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल.
५. या योजनेसाठी प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या रु.३७८५.०० लाख (रुपये सदतीस कोटी पंचाऐंशी लाख फक्त) निधीपैकी रु.३१८८.०० लाख (रुपये एकतीस कोटी अठ्ठाऐंशी लाख फक्त) एवढा निधी मुक्त करण्यास या अदेशान्वये शासन मान्यता देत आहे. या निधीमध्ये केंद्र शासनाचा हिस्सा रु. २३९०.०० लाख (रुपये तेवीस कोटी नव्वद लक्ष फक्त) व राज्य शासनाचा हिस्सा रु. ७९८.०० लाख (रुपये सात कोटी अठ्ठावन्न लक्ष फक्त) एवढा राहिल. वर नमूद केल्याप्रमाणे या योजनेसाठी मंजूर केलेला निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. आणि सन २००६-०७ च्या मंजूर तरतूदीतून भागवावा.
- अ) केंद्र पुरस्कृत गळितधान्य उत्पादन कार्यक्रम (राज्य हिस्सा) -- रुपये ५६२.०० लक्ष
मागणी क्रमांक डी - ३, २४०१ - पीक संवर्धन, ११४ - तेलबियाणे
पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना
(००) (०१) प्रकर्षित तेलबिया विकास कार्यक्रम, ४३ - अर्थसहाय्य, (२४०१ १५३५)
- ब) केंद्र पुरस्कृत गळितधान्य उत्पादन कार्यक्रम (केंद्र हिस्सा) -- रुपये १६८०.०० लक्ष
मागणी क्रमांक डी - ३, २४०१ - पीक संवर्धन, ११४ - तेलबियाणे
पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, केंद्र पुरस्कृत योजना
(००) (०६) प्रकर्षित तेलबिया विकास कार्यक्रम, - ४३ - अर्थसहाय्य (२४०१ २४९८)
- क) कडधान्य विकास कार्यक्रमांतर्गत (राज्य हिस्सा) -- रुपये २२०.०० लक्ष
मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पीक संवर्धन, ११२- कडधान्य विकास
(००) (११२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना
(००)(०१) कडधान्य पीक उत्पादन कार्यक्रम, ४३-अर्थसहाय्य, (२४०१ २५८७),
- ड) कडधान्य विकास कार्यक्रम (केंद्र हिस्सा) -- रु.६६०.०० लक्ष
मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पीक संवर्धन, ११२- कडधान्य विकास

केंद्र पुरस्कृत योजना

(००)(०२) कडधान्य पीक उत्पादन कार्यक्रम ,४३-अर्थसहाय्य (२४०१ १७६९)

इ) मका विकास कार्यक्रम (केंद्र हिस्सा) -- रु.५०.०० लक्ष

मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पिक संवर्धन, (००) (१०२) अन्नधान्य पिके

(००) (१६) एकात्मिक मका विकास कार्यक्रम-केंद्र पुरस्कृत योजना

४३-अर्थसहाय्य,(२४०१- ३५८३)

ई) मका कार्यक्रम (राज्य हिस्सा) -- रु.१६.०० लक्ष

मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पिक संवर्धन, (००) (१०२) अन्नधान्य पिके

(००) (१७) गतिमान मका विकास कार्यक्रम - राज्य योजना ,

४३ अर्थसहाय्य, (२४०१- ३६०९)

४. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा मासिक आर्थिक व भौतिक प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याला विहित मुदतीत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

५. हे आदेश वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक खर्चनि-१००६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दि.२० एप्रिल,२००६ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(आ. भ. रामटेके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे.(५ प्रती)

संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय,पुणे

सर्व संचालक/ सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

विभागीय आयुक्त (सर्व)

जिल्हाधिकारी,(सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,(सर्व)

कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)

मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित,आरे,दुग्ध कॉलनी गोरेगाव (पूर्व)मुंबई-६५

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर,अकोला.

सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला,मंत्रालयासमोर,मुंबई

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १/२,मुंबई/नागपूर

नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सामाजिक न्याय, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग / आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय, मुंबई-३२

वित्त विभाग अर्थोपाय कक्ष, व्यय-१

सर्व सह सचिव/ उप सचिव / अवर सचिव कृषि व पदुम विभाग (कृषि व फलोत्पादन प्रभाग)

निवडनस्ती